

ผลงานชิ้นที่ 3

การยกระดับคุณภาพสถานศึกษาสีขาว
ปลอดภัยเสพติดและอบายมุขเชิงรุก
โดยใช้รูปแบบ ROMEO MODEL
กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

ความเป็นมา

การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสพติดและอบายมุขได้ดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง โดยใช้แนวคิดของนวัตกรรมและหลักการของ “4 ประสาน 2 คำ” ซึ่ง 4 ประสาน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครู/อาจารย์ ผู้แทนนักเรียน/นักศึกษา และส่วนของ 2 คำเดิมเป็นผู้แทนชุมชนแต่พื้นที่ที่เสี่ยงเพิ่มมากขึ้น จึงได้กำหนดใหม่เพื่อให้มีบุคลากรสำคัญที่จะเข้ามาช่วยสถานศึกษาในการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ได้แก่ ตำรวจและพระสงฆ์ ซึ่งอยู่ในบริเวณท้องถิ่นและชุมชน ทั้งนี้เพื่อช่วยสถานศึกษาให้มีมาตรการป้องกันและการป้องปรามติดตามผู้จำหน่ายและผู้เสพและมาตรการความปลอดภัย เป็นการเพิ่มความมั่นใจให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาสีขาวในการต่อสู้กับปัญหาเสพติดและแหล่งอบายมุขรอบสถานศึกษา ดังนั้นเพื่อให้สถานศึกษามีระบบการป้องกันที่เข้มแข็งและยั่งยืน จึงมีการดำเนินงาน 5 มาตรการ ได้แก่ มาตรการป้องกัน มาตรการค้นหา มาตรการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการบริหารจัดการ และกลยุทธ์ 4 ต้อง 2 คือ ต้องมียุทธศาสตร์ ต้องมีแผนงาน ต้องมีระบบข้อมูล ต้องมีเครือข่าย และ 2 คือ ไม่ปกปิดข้อมูล ไม่ปล่อยอก เป็นแนวทางการดำเนินงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 68 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนในระดับประถมศึกษาจำนวน 60 โรงเรียน และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 8 โรงเรียน จำนวนนักเรียนในโปรแกรมการศึกษา 2567 ทั้งสิ้น 14,668 คน จากสภาพแวดล้อมทั้งด้านภูมิประเทศที่ทุรกันดาร ความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรม การปกครองที่ยังมีสถานการณ์รุนแรง ประชาชนชาวไทยยังมีความเชื่อทางเศรษฐกิจ ประกอบกับการขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐาน ล้วนเป็นอุปสรรคสำคัญในการนำไปสู่นโยบายไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งจำนวนของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสพติดและอบายมุข ในโปรแกรมการศึกษา 2566 ในแต่ละระดับดังนี้ ระดับเงิน 14 จำนวนโรงเรียน ระดับทอง 13 จำนวนโรงเรียน ระดับเพชร จำนวน 1 โรงเรียน ซึ่งถือว่ายังเป็นจำนวนที่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย นั่นคือครบ 68 โรงเรียน กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 จึงได้ออกแบบการบริหารเพื่อยกระดับการส่งเสริมสถานศึกษา “การยกระดับคุณภาพสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสพติดและอบายมุขเชิงรุกโดยใช้รูปแบบ ROMEO MODEL” ขึ้นเพื่อยกระดับคุณภาพของโรงเรียนในการดำเนินการทั้งระบบ โดยศึกษาสภาพปัญหาที่แท้จริง อุปสรรคในการดำเนินงานของโรงเรียน รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของโรงเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อลดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดและอบายมุขในสถานศึกษา
2. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมระบบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขในสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนเชิงรุก

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

1. สถานศึกษา จำนวน 68 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 มีระบบการดำเนินการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข
2. สถานศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ผ่านการประเมินผลประจำปีเพื่อประกาศให้เป็นสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข ในระดับเงิน ระดับทอง และระดับเพชร

เชิงคุณภาพ

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ปกครองนักเรียนมีจิตสำนึกร่วมกันในการดูแลกลุ่มเสี่ยงกลุ่มเสพ กลุ่มติด และกลุ่มค้า
ฝิ่นระวังไม่ให้มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดและอบายมุข

นักเรียนมีจิตสำนึกสาธารณะรู้จักเสียสละ มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ไม่เอาไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและ
อบายมุข

สถานศึกษามีระบบการดำเนินการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

วิธีการดำเนินงาน/กระบวนการ

ศึกษาสภาพปัญหา จากการลงพื้นที่ที่เยี่ยมโรงเรียน พุดคุย รับทราบรายงานจากผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียนพบว่าโรงเรียนในเขตพื้นที่ที่จำนวน 68 แห่งมีการดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขอยู่แล้ว มีการจัดการที่เป็นระบบเบื้องต้นที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี แต่ยังมีสถานศึกษาทั้งหลายแห่งที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการที่เป็นระบบอย่างถูกต้อง ซึ่งสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจะต้องมีการดำเนินงานโดยเขตพื้นที่ที่เขาไปได้รับข้อมูลที่แท้จริงจากสถานศึกษาปัญหาดังนี้

1. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่อการดำเนินการอยู่หลายอย่าง เช่น สภาพพื้นที่ติดกับภูเขา การเดินทางไม่สะดวกทำให้ระบบการดูแลนักเรียนไม่ถึง

2. โรงเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการระบบ

3. การดำเนินการด้านการรายงาน ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบ ตัวชี้วัดต่าง ๆ ที่อาจจะเป็นอุปสรรคในการขอรับการประเมินสถานศึกษาสีขาวในระดับเงิน ระดับทอง และระดับเพชร

ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นอุปสรรคในการดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โดยกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 2 จำเป็นต้องดำเนินการเชิงรุกเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ รวมทั้งยกระดับการดำเนินการดังกล่าวทั้งระบบ

การออกแบบนวัตกรรม

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาด้วยการออกแบบนวัตกรรมเพื่อยกระดับการบริหารจัดการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของโรงเรียนให้สอดคล้องกับวงจรเดมมิง (Deming Cycle) เพื่อให้เป็นหลักในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

การพัฒนาตามแนวทาง ROMEO Model ดังนี้

R = Responsibility	ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
O = Opportunity	สร้างโอกาสในการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน
M = Mission	พันธกิจ ภารกิจที่ต้องดำเนินการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
E = Evaluation	การประเมินผลการปฏิบัติตามกรอบพันธกิจ
O = Origins	ต้นทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือผู้เรียน

รูปแบบ/เทคนิคที่ทำให้เกิดความสำเร็จ

R = Responsibility ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (P) วางแผนการทำงานประชุมสร้างแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน ระบุทรัพยากรที่จำเป็น (คน, เวลา, เครื่องมือ) แผนการดำเนินงานเพื่อยกระดับสถานศึกษาปลอดภัยเสถียร

O=Opportunity สร้างโอกาสในการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน (D) การสร้างโอกาสในการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนสามารถทำได้โดยการออกแบบกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนชัดเจน การประเมินปัจจุบัน

M = Mission พันธกิจ การปฏิบัติงานที่ต้องดำเนินการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (D) ติดตามการจัดทำระบบคัดกรอง/เฝ้าระวัง และสร้างเครือข่ายกับหน่วยงาน กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สพป.ยะลา เขต 2 ได้ติดตามการดำเนินการจัดทำระบบคัดกรอง เฝ้าระวังยาเสพติดและอบายมุขในสถานศึกษาโดยให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางประเด็นดังนี้

- การดำเนินการยุทธศาสตร์ ๕ มาตรการ
- กิจกรรมห้องเรียนสีขาว/แผนกสีขาว
- การจัดองค์การภายในห้องเรียนสีขาว/แผนกสีขาว
- มาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประเมินกิจกรรมห้องเรียนสีขาว/แผนกสีขาว
- แนวทางการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสถียรและอบายมุข

E = Evaluation การประเมินผลการปฏิบัติงานตามกรอบพันธกิจ (C) (A) ประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุข

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สพป.ยะลา เขต 2 ได้กำหนดให้มีการดำเนินการรับสมัครสถานศึกษาเพื่อเขาได้รับการประเมินตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสถียรและอบายมุขประจำปีการศึกษา 2567 ระดับเงินระดับทอง และระดับเพชร

O = Origins ต้นทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือผู้เรียน (C) (A) ต้นทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือผู้เรียน การดำเนินการโครงการของกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 2 ต้องจำเป็นต้องคิดถึงเป้าหมายหลักของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาคือ คุณภาพผู้เรียน ซึ่งเป็นจุดตั้งต้นของการดำเนินการทั้งหมด การดำเนินการขั้นตอนนี้จึงต้องกลับไปทบทวนถึงผลที่ได้ทั้งหมดกระบวนการว่าสามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียน รวมถึงสามารถปรับปรุง

ผลสำเร็จ

เชิงปริมาณ

1. สถานศึกษาจำนวน 68 แห่งคิดเป็นร้อยละ 100 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 มีระบบการดำเนินการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขที่มีประสิทธิภาพ
2. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 ผ่านการประเมินผลประจำปี เพื่อประกาศให้เป็นสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข ในระดับเงิน ระดับทอง และระดับเพชร จำนวน 43 โรงเรียน จากจำนวนสถานศึกษาทั้งสิ้น 68 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 63.24

เชิงคุณภาพ

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ปกครองนักเรียนมีจิตสำนึกร่วมกันในการดูแลกลุ่มเสี่ยงกลุ่มเสพ กลุ่มติด และกลุ่มค้า ฝักระวังไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของยาเสพติดและอบายมุข
2. นักเรียนมีจิตสำนึกตระหนักรู้จักเสียสละ มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และอบายมุข
3. สถานศึกษามีระบบการดำเนินการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

